

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

ABBORHØGDA

Kommune:

402/Kongsvinger

Gnr/bnr:

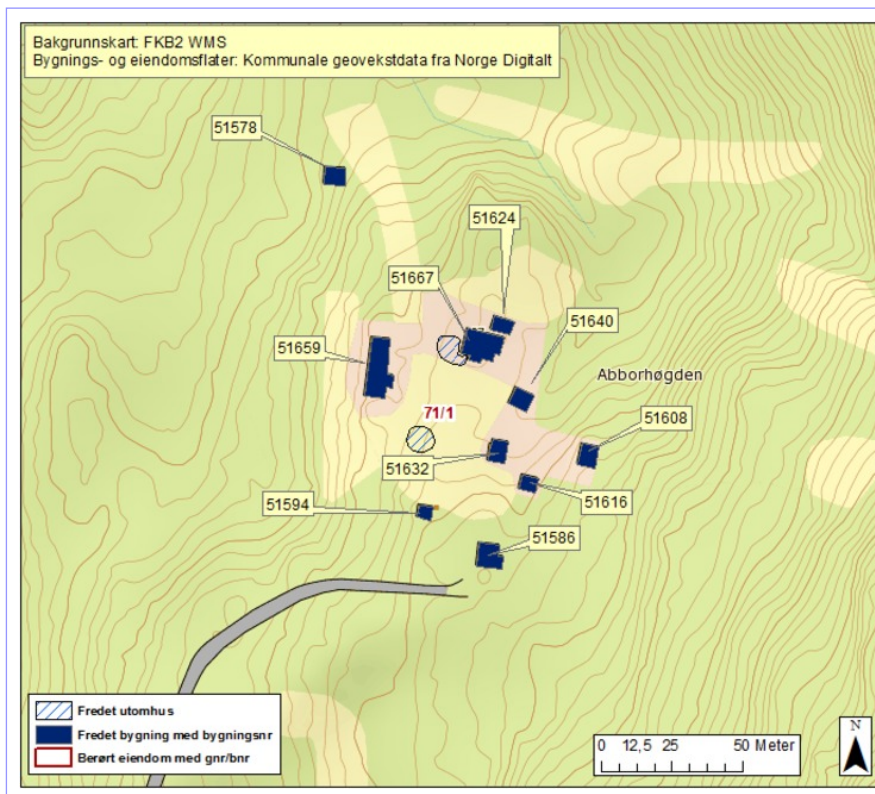
71/1

AskeladdenID:

222830

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 804023711

Omfang fredning**Byggnavn**

Byggnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr/bnr	Omfang
• Bu	1800 - 1900	51640	71/1	Eksteriør
• Grishus	1800 - 1900	51594	71/1	Eksteriør
• Høyløe	1800 - 1900	51578	71/1	Eksteriør
• Jordkjeller	1800 - 1900	51624	71/1	Eksteriør
• Kokkhus	1800 - 1900	51616	71/1	Eksteriør
• Låve		51659	71/1	Eksteriør
• Røykstue	1800 - 1900	51608	71/1	Eksteriør
• Sommerfjøs	1800 - 1900	51586	71/1	Eksteriør
• Utomhus			71/1	Utomhus
• Vedskjul	1800 - 1900	51632	71/1	Eksteriør
• Våningshus	1932	51667	71/1	Eksteriør

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

Fredning kompleks

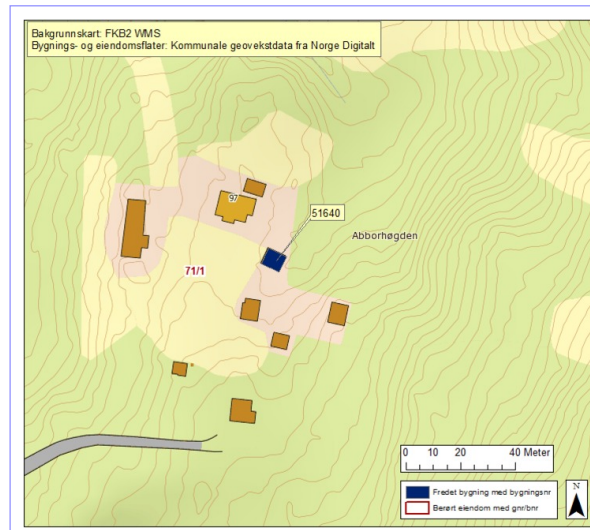
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningene og utomhus som nevnt ovenfor.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Abborhøgda som et bygningshistorisk og kulturhistorisk viktig eksempel på en komplett skogfinsk gård.
- Formålet med fredningen er videre å bevare et eksempel på Statskogs sammensatte ansvar for både skogforvaltning, eiendomsdrift og næringsvirksomhet siden 1860.
- Begrunnelse:** Abborhøgda er en sjeldent komplett skogfinsk gård. Skogfinner er en av Norges fem nasjonale minoriteter. Få av de nasjonale minoritetenes bygninger er fredet. Dette gjør Abborhøgda til et spesielt viktig kulturminne.
- Byggeskikken skiller seg fra norsk og svensk tradisjon, særlig ved typiske bygninger som røykstue, rie (tørkehus) og røykbadstue. Skogfinnene brukte røykovn, en ovnstype uten skorstein med meget god varmeutnyttelse. På de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur.
- Statlig overtakelse av store skogsområder fra private eiere medførte også eiendomsøvertakelse for bygninger ikke direkte knyttet til Statskogs egen drift. Dette er også en del av sektorhistorien.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

BU

Bygningsnr:	51640
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	1800 - 1900
AskeladdenID:	222830-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99346 Kompleks 804023711

Fredning bygning

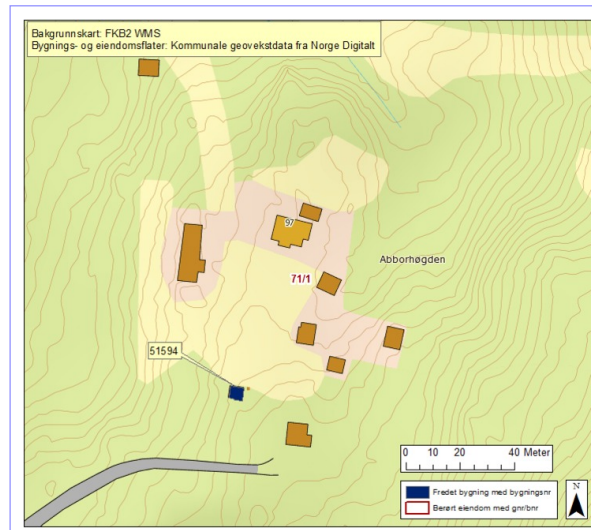
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer og dører.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre bua som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Bua er en laftet tømmerbygning oppført i to etasjer, med inntrukket sval foran inngangen i 1.etg med inngangen mot vest. Bygningen er oppført ca 1900 og har sekundær kledning ved inngangspartiet.
- På de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur, og bua inngår i denne helheten.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

GRISHUS

Bygningsnr:	51594
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	1800 - 1900
AskeladdenID:	222830-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99349 Kompleks 804023711

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer og dører.

Formål: Formålet med fredningen er å sikre bygningen som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.

Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.

Begrunnelse: Grishuset er en laftet tømmerbygning oppført ca 1930.

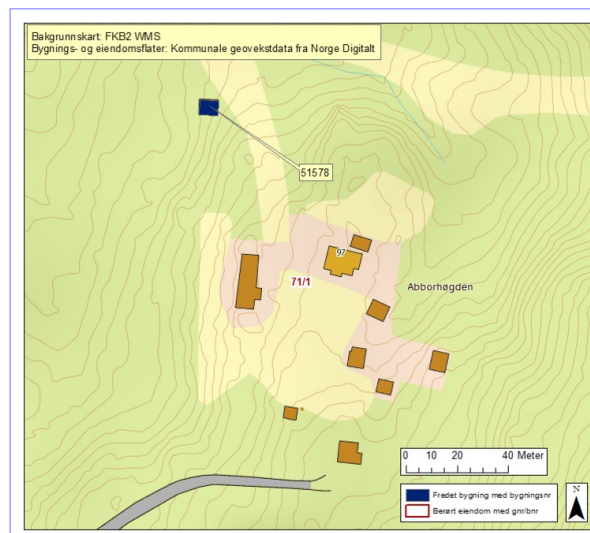
På de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur, og bygningen inngår i denne helheten.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

HØYLØE

Bygningsnr:	51578
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	1800 - 1900
AskeladdenID:	222830-4
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99342 Kompleks 804023711

Fredning bygning

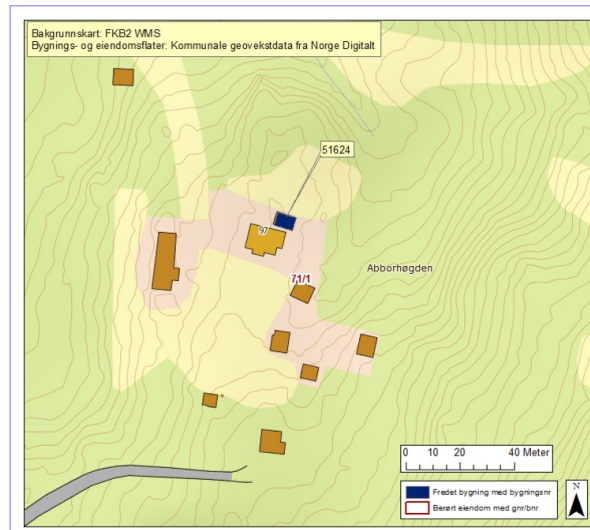
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer og dører.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre høyløa som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Høyløa er en en-etasjes laftet bygning med originalt nevertak utført med skogfinske materialer og teknikk. Bygningen ble oppført ca 1900. Det er lagt et blikktak over nevertaket på 1980-tallet. På de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur. Høyløa inngår i denne helheten.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

JORDKJELLER

Bygningsnr:	51624
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	1800 - 1900
AskeladdenID:	222830-6
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99347 Kompleks 804023711

Fredning bygning

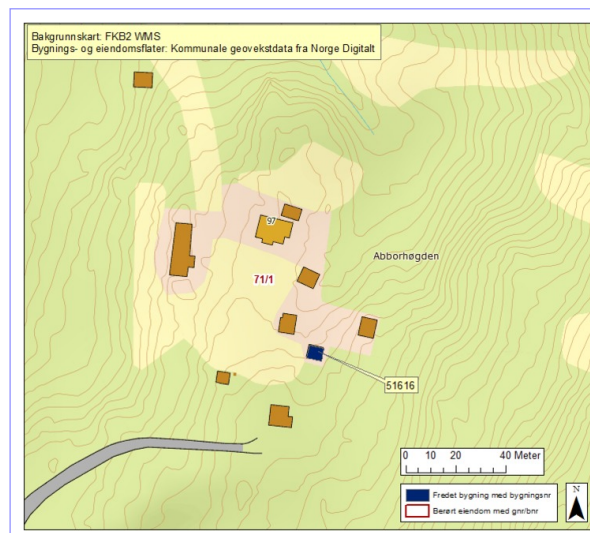
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk og bygningsdeler som vinduer og dører.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre jordkjelleren som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Jordkjelleren er en delvis nedgravet kjeller overdekket med trestokker og med overbygg av tre. Bygningen ble oppført ca 1900. I svedjebruket ble det sådd neper og disse måtte lagres frostfritt og ble benyttet til mat utover vinteren. Bygningen er særlig viktig for å fortelle om det skogfinske svedjebruket.
- På de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur. Jordkjelleren inngår i denne helheten.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

KOKKHUS

Bygningsnr:	51616
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	1800 - 1900
AskeladdenID:	222830-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99344 Kompleks 804023711

Fredning bygning

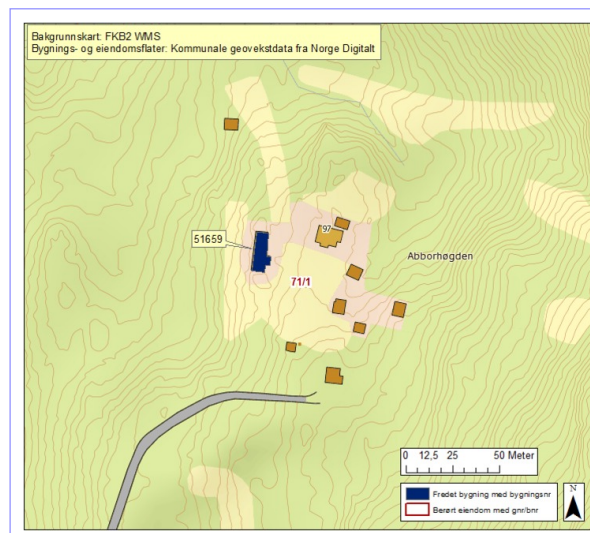
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer og dører.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre kokkhuset som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Kokkhuset er en ettroms laftet bygning i en etasje med inngang i vestveggen. Navnet Kokkhus kommer fra eldre finsk kokko, eller kokka, som betyr en konisk stabel rundt ildsted.
- I de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur. Kokkhuset inngår i denne helheten.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

LÅVE

Bygningsnr:	51659
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	
AskeladdenID:	222830-5
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99343 Kompleks 804023711

Fredning bygning

- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer og dører.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre låven som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Bygningen er laftet i to etasjer med seksdelt laftekjerne og to låvebruer. Bygningen var originalt to låvebygninger som stod inntil hverandre. Bygningene ble restaurert i 2008 og fremstår i dag som én enkelt bygning.
- På de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur. Låven inngår i denne helheten.

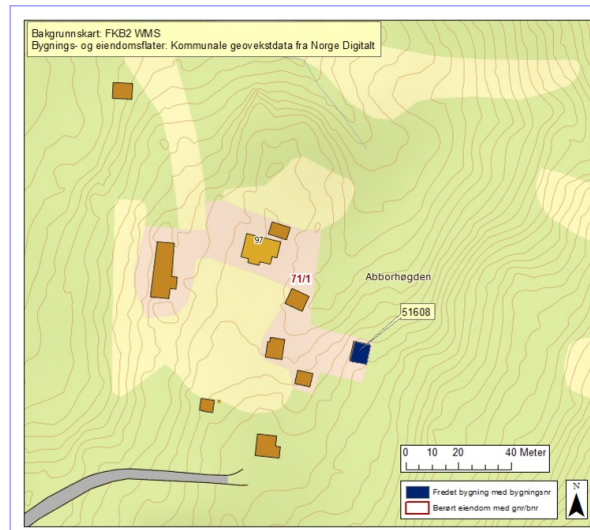

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

RØYKSTUE

Bygningsnr:	51608
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	1800 - 1900
AskeladdenID:	222830-7
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99350 Kompleks 804023711

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer og dører.

Formål: Formålet med fredningen er å sikre røykovnstua som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.

Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.

Begrunnelse: Røykovnstua er en en-etasjes laftet tømmerbygning oppført ca 1900, med tilbygget sval i grovt bindingsverk mot sør.

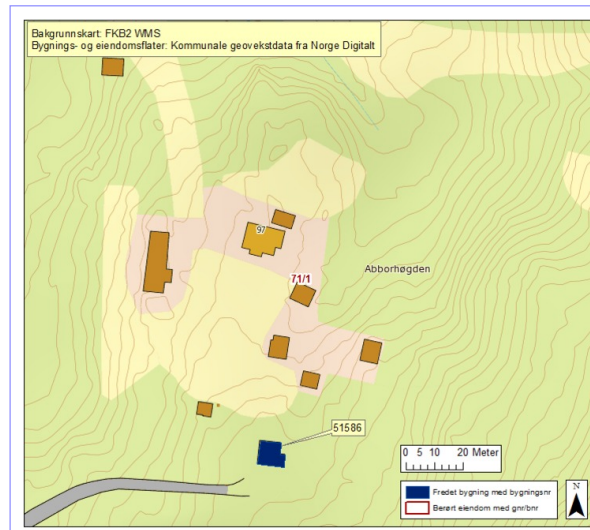
I finnegårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur, og røykovnstua inngår i denne helheten.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

SOMMERFJØS

Bygningsnr:	51586
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	1800 - 1900
AskeladdenID:	222830-9
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99348 Kompleks 804023711

Fredning bygning

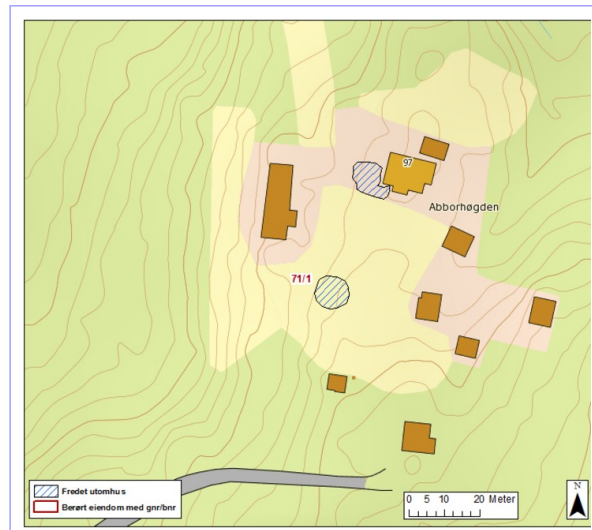
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer og dører.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre sommerfjøset som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Sommerfjøset, oppført ca 1930, er bygget i grovt bindingsverk. Den opprinnelige bygningen er i en etasje med utnyttbart loft med innganger i sør- og nordveggen. Tilbygg på østsiden er i en etasje, med inngang i sørveggen
- På de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur. Sommerfjøset inngår i denne helheten.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

UTOMHUS

Bygningsnr:	
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	
AskeladdenID:	222830-11
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99973 Kompleks 804023711

Fredning utomhus

Omfang: Fredningen omfatter restene etter den beplantede nyttehagen ved våningshuset samt tuntreet.

Fredningens avgrensning er markert med blå skravur på kart.

Formål: Formålet med fredningen er å sikre utomhuselementene på Abborhøgda som knytter seg til skogfinsk tradisjon og kultur samt drift på den skogfinske gården.

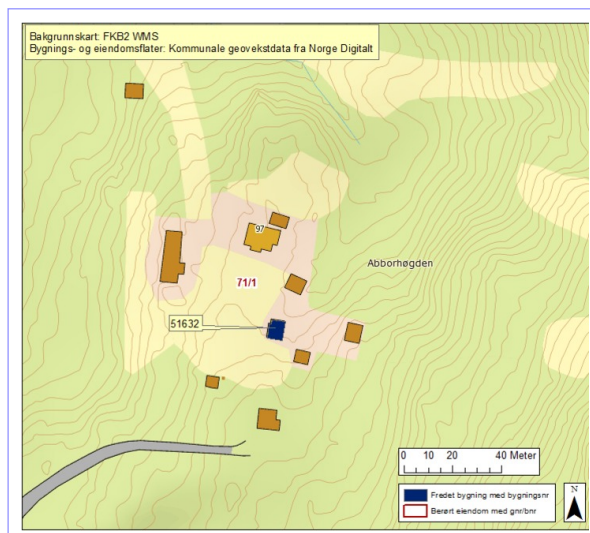
Begrunnelse: Tuntreet, som er en rogn, sentralt plassert i tunet, er et viktig element i finnekulturen. Rogn ble av skogfinnene ansett som et hellig tre. Nytttehagen ved våningshuset forteller også en viktig historie knyttet til drift på den skogfinske gården og skogfinsk kultur.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

VEDSKJUL - SKÅLE

Bygningsnr:	51632
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	1800 - 1900
AskeladdenID:	222830-8
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99345 Kompleks 804023711

Fredning bygning

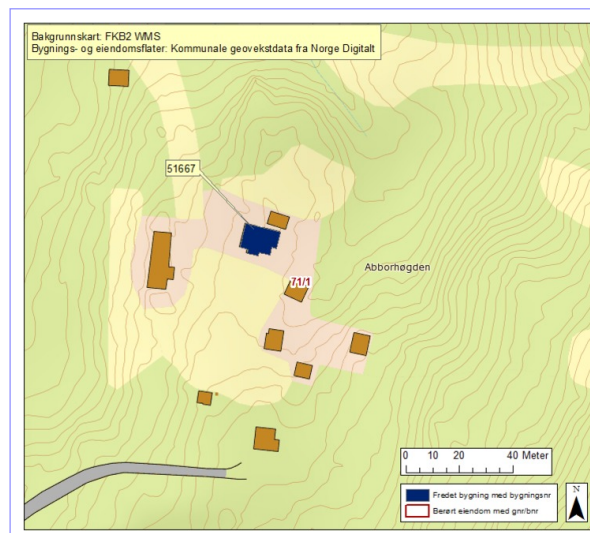
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, pipeløp over tak og detaljer som skilt og dekor m.v.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre vedskjulet som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Vedskjulet er en en-etasjes laftet tømmerbygning med inngangen mot vest. Datering på den opprinnelige bygningen er usikker mens tilbygget for slipestein i nord er fra 1950.
- På de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur. Vedskjulet inngår i denne helheten.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 22 -Fredete eiendommer i landsverneplan for Statskog

VÅNINGSHUS

Bygningsnr:	51667
Gnr/bnr:	71/1
Oppført:	1932
AskeladdenID:	222830-10
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 99351 Kompleks 804023711

Fredning bygning

- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, pipeløp over tak og detaljer som skilt og dekor m.v.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre våningshuset som en viktig del av den komplette skogfinske gården der alle funksjonene er representert og spredt på flere bygninger.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
- Begrunnelse:** Våningshuset er en halvannen etasjes bygning i laftet tømmer med kledning og tilbygg i grovt bindingsverk. Bygningen har katteluke som er typisk for skogfinsk byggeskikk. Originalt var slike katteluker laget som røykutslipp fra røykstuer, men også vanlig å lage på andre bygningstyper. På de skogfinske gårdene er funksjonene skilt ut i flere mindre bygninger og samlet rundt en tunstruktur, og våningshuset inngår i denne helheten.